

Caverion

**Toimitusjohtajan katsaus
varsinaisessa yhtiökokouksessa**

Konsernijohtaja Fredrik Strand

16.3.2015

Sisälllys

- Strategiset painopisteet ja taloudelliset tavoitteet
- Katsaus vuoteen 2014
- Markkinanäkymät ja tulosohjeistus vuodelle 2015

**Strategiset painopisteet ja
taloudelliset tavoitteet**

Markkinoiden megatrendit tukevat pitkän tähtäimen strategiaamme

Teknologian lisääntyminen rakennuksissa

Nykyisin jo noin 40-60% kiinteistön rakennuskustannuksista liittyy teknologiaan.

Toisiinsa integroituneet tekniset järjestelmät vaativat monialaista erikoisosaamista.

Kunnossapito perustuu entistä enemmän ennakkointiin sekä todellisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin.

Energiatehokkuus

Energiatehokkuuteen liittyvä lainsäädäntö tiukentuu.

Vuoden 2020 loppuun mennessä kaikkien uudisrakennusten tulee olla lähes nollaenergia-rakennuksia, eli omavaraisia energian suhteen.

Energiatehokkaiden ratkaisujen kysyntä kasvaa myös jo olemassa olevissa kiinteistöissä.

Digitalisaation kasvu

Kaikilla kiinteistön teknisillä järjestelmillä on IP-osoite.

Etävalvonnan kysyntä on kasvussa.

Jo 10 000 rakennusta on liitetty Caverionin etävalvontaan.

Hajanaiset markkinat

Markkinoilla on suuri määrä pieniä palveluntarjoajia.

Laajat palvelut ovat kilpailuetu varsinkin suuremmissa hankkeissa.

Kasvupotentiaalia erityisesti saksankielisillä alueilla.

Olemme Euroopan johtavia kiinteistöille ja teollisuudelle edistyksellisiä ja kestäviä elinkaariratkaisuja tarjoavia yrityksiä.

Visio

Suunnittelemme, toteutamme, huollamme ja ylläpidämme käyttäjäystävällisiä ja energiatehokkaita ratkaisuja rakennuksille, infrastruktuurille ja teollisuuslaitoksille.

Toiminta-ajatus

Taloudelliset tavoitteet

Käyttökate (EBITDA) yli 6 % liikevaihdosta

Liikevaihdon kasvu keskimäärin yli 10 % vuodessa

Negatiivinen käyttöpääoma

Strategian painopisteet

Kannattavuuden parantaminen

Vahva kasvu

Innovatiiviset, edistykselliset ratkaisut

Vahva yrityskuva

Erinomainen johtaminen

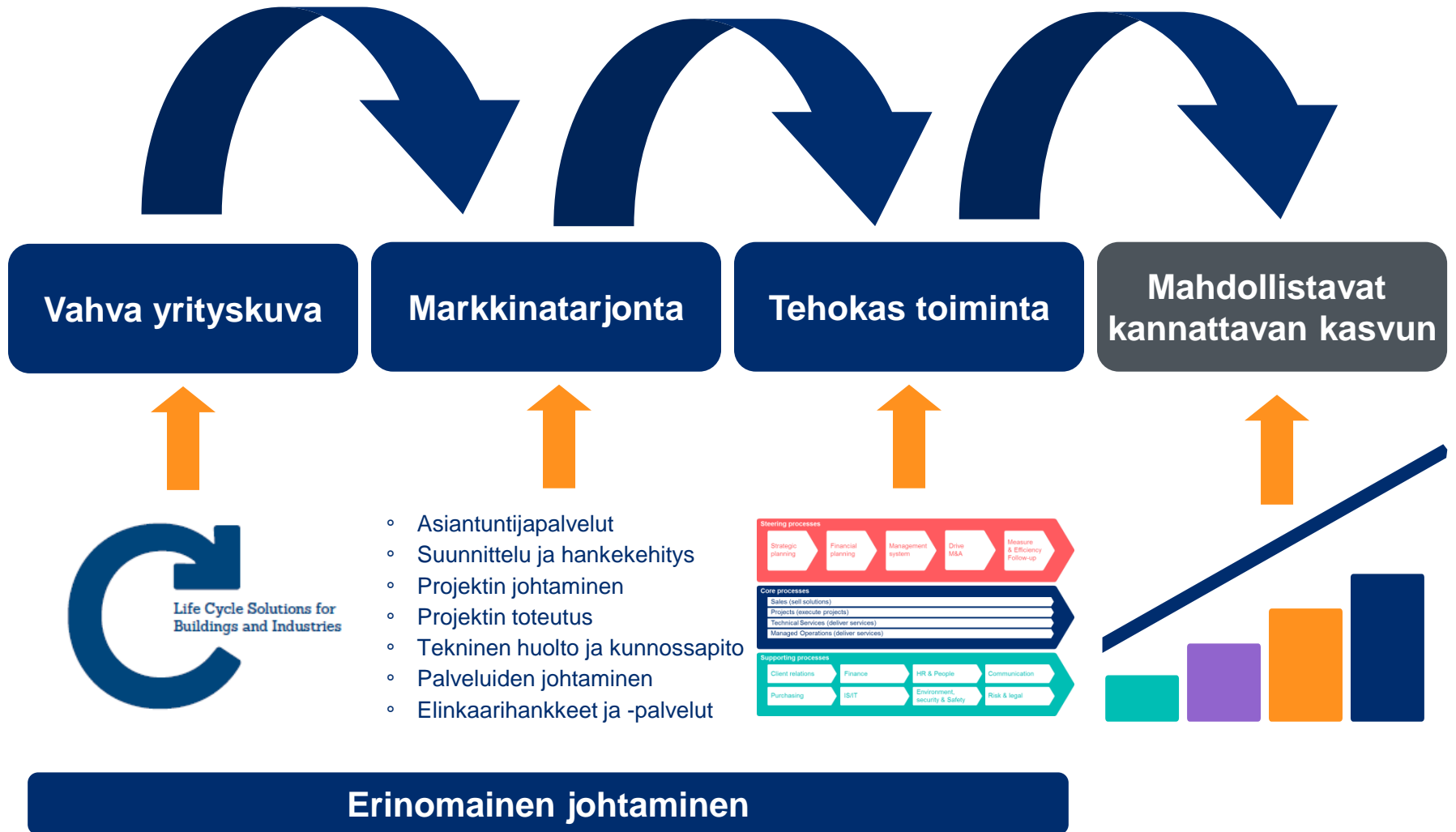
Tehokas toiminta

Arvot

Edelläkävijyys + Yhteistyö + Vastuullisuus + Erinomainen toiminta

Selkeä toimintasuunnitelma vuoden 2016 tavoitteiden saavuttamiseksi

Katsaus
vuoteen 2014

Toimenpiteitä vuonna 2014: perusta tulevalle kasvulle

Painopiste elinkaariratkaisuissa

- Strategiamme ja palvelutarjoomamme osoittavat entistä vahvemmin, että otamme vastuun kiinteistöjen ja teollisuuslaitosten koko elinkaaresta.

Yhtenäinen Caverion, tehokkaampi toiminta

- Kehitimme konsernille yhtenäistä toimintamallia, yhteisiä prosesseja sekä uusia, tehokkaampia työkaluja.

Toimenpiteet projektiliiketoiminnan kannattavuuden parantamiseksi

- Panostimme tarkempaan projektien valintaan ja seurantaan tappiollisten hankkeiden ja sopimusten minimoimiseksi.

Huoltoliiketoiminnan tehostaminen

- Kehitimme erityisesti mobiilin huoltoprosessin tehokkuutta.

Toimenpiteitä vuonna 2014: perusta tulevalle kasvulle

Rakensimme uutta yhtiötä

- Rekrytoimme avainhenkilöitä konsernin ja divisioonien johtoryhmiin sekä konsernipalveluihin.

Toteutimme ensimmäisen henkilöstötutkimuksemme

- 75 % henkilöstöstämme oli kokonaisuudessaan tyytyväisiä Caverioniin työpaikkana.

Aktiivista tuotekehitystä

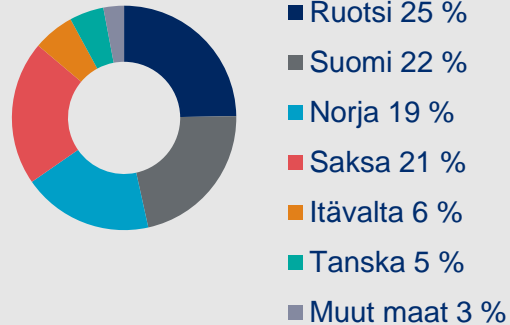
- Jätimme 10 uusiin ratkaisuihimme liittyvää patenttihakemusta.

Caverion lyhyesti

Suunnittelemme, toteutamme, huollamme ja ylläpidämme käyttäjäystävällisiä ja energiatehokkaita ratkaisuja rakennuksille, infrastruktuurille ja teollisuuslaitoksille.

Liikevaihdon jakauma 2014

Liikevaihto

2 407

milj. euroa

Tilaukanta

1 324

milj. euroa

Käyttökate

67,5

milj. euroa

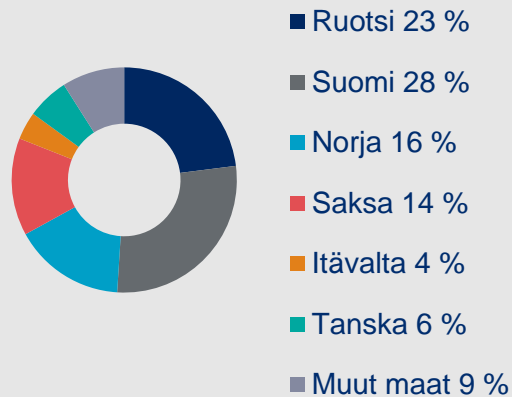
(2,8 % liikevaihdosta)

Operatiivinen kassavirta
ennen rahoituseriä ja
veroja

113,5

milj. euroa

Henkilöstö maittain

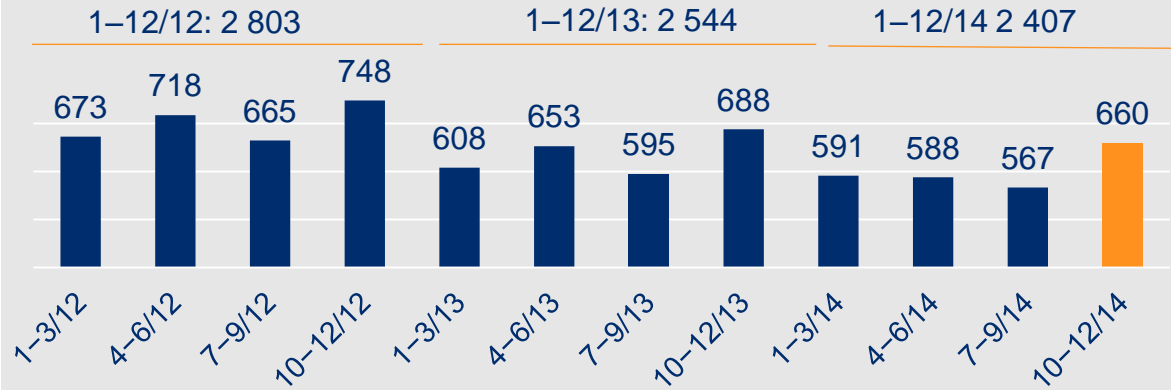
Esitetty konserniyhtiön sijainnin perusteella

Tavoitteena liikevaihdon keskimääräinen kasvu > 10 % vuoden 2016 loppuun mennessä

Konsernin liikevaihto (raportoitu)

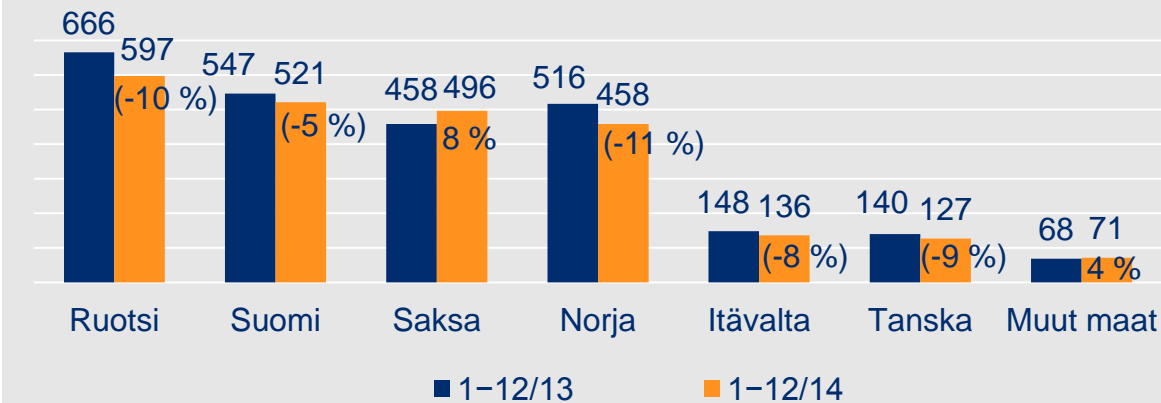
Milj. e

- Konsernin liikevaihto vertailukelpoisin valuuttakurssein oli edellisvuoden tasolla.
- Pääosin Ruotsin ja Norjan kruunun valuuttakurssimuutokset laskivat konsernin tammi-joulukuun liikevaihtoa 68,8 milj. eurolla.

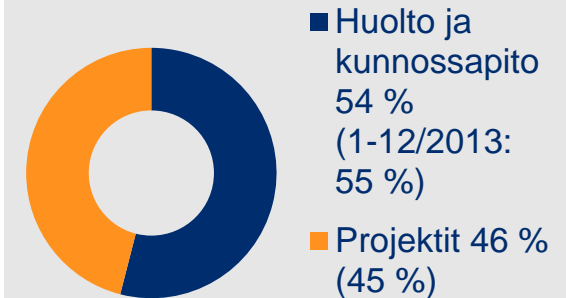
Liikevaihto maittain (raportoitu)

Milj. e

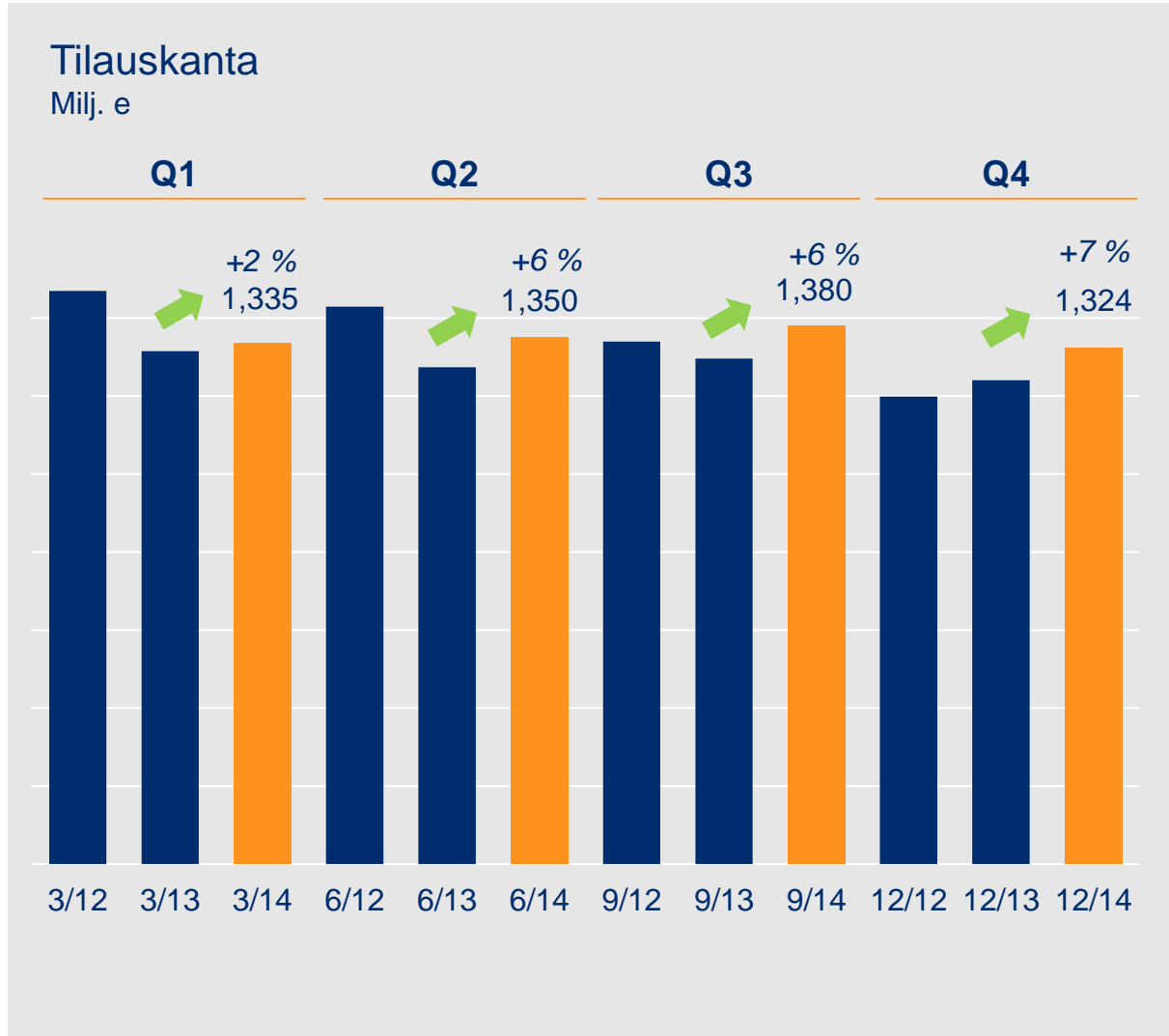

Liikevaihdon jakauma

1-12/2014

Tilaukanta kehittyi myönteisesti vuoden 2014 kaikilla vuosineljänneksillä

- Tilaukanta kasvoi 7 % joulukuun 2013 lopusta.
- Valuuttakurssimuutokset laskivat joulukuun lopun tilaukantaan 31,6 miljoonalla eurolla joulukuun 2013 loppuun verrattuna.

Useita suuria tilauksia Suomessa vuonna 2014

Fingrid, Lappi

Caverion vastaa Fingridin sähköasemien teknisestä huollosta ja kunnossapidosta Lapissa. Teknisen huollon ja kunnossapidon sopimus sisältää sähköasemien peruskunnossapidon, kuten laitteiden huollot ja asematarkastukset.

- **Palvelualueet:** Tekninen huolto ja kunnossapito
- **Järjestelmät ja tuotteet:** Sähköistys
- **Sopimuksen arvo:** Ei julkistettu
- **Ajankohta:** 2015–2017

Puijon sairaala, Kuopio

Yliopistosairaalan uuden Säderakennuksen LVI- ja jäähdytysratkaisujen toimitus.

- **Palvelualueet:** Projektin toteutus, Projektin johtaminen, Suunnittelu ja hankekehitys
- **Järjestelmät ja tuotteet:** Lämmitys, vesi ja viemäri, Ilmastointi ja ilmanvaihto, Jäähdytys
- **Sopimuksen arvo:** 4 milj. e
- **Koko:** 10 000 m²
- **Ajankohta:** valmis kesällä 2015

Kauppakeskus Valkea, Oulu

Sähköjärjestelmien asennustyöt uuteen kauppakeskuskiinteistöön sekä nykyiseen saneerattavaan kiinteistöön. Kokonaisuuteen kuuluvat myös pysäköintihalli, toimistotiloja ja katettu kävelykatu.

- **Palvelualueet:** Projektin johtaminen, Projektin toteutus
- **Järjestelmät ja tuotteet:** Sähköistys
- **Sopimuksen arvo:** 3,5 milj. e
- **Ajankohta:** 6/2014–alkuvuosi 2016

Kemijoki Oy:n Seitakorvan vesivoimala

Koneistojen ja niihin liittyvien sähköistys- ja automaatiojärjestelmien uusiminen osana vesivoimalaitoksen tehokkuuden nostamista.

- **Palvelualueet:** Projektin johtaminen, Projektin toteutus
- **Järjestelmät ja tuotteet:** Teollisuusasennukset, Sähköistys, Automaatio
- **Sopimuksen arvo:** Ei julkistettu
- **Ajankohta:** valmis 11/2014

Fortum, Loviisan ydinvoimalaitos

Jäähdytystornien teräsrakenteiden ja putkistojen sekä sähkö- ja automaatiojärjestelmien asennukset. Erillinen, kolmivuotinen sopimus huollosta ja kunnossapidosta.

- **Palvelualueet:** Projektin toteutus
- **Järjestelmät ja tuotteet:** Teollisuusasennukset, Prosessiputkistot, Sähköistys, Automaatio
- **Sopimuksen arvo:** 2 milj. e
- **Ajankohta:** projektitoimitus valmis 2/2015

Useita suuria tilauksia vuonna 2014

Holstebroon poliisiasema, Tanska

PPP-mallilla toteutettavassa elinkaarihankkeessa Caverion toteuttaa uuden kiinteistön koko talotekniikan, minkä jälkeen se vastaa kiinteistön käytöstä, huollosta ja kunnossapidosta 25 vuoden ajan. Kohde liitetään etähallintajärjestelmään, mikä takaa kiinteistön sovitut olosuhteet ja optimaalisen energiankäytön.

- Palvelualueet: Asiantuntijapalvelut, Suunnittelu & Hankekehitys, Projektin johtaminen, Projektin toteutus, Tekninen huolto ja kunnossapito, Palveluiden johtaminen, Elinkaarihankkeet ja -palvelut
- Järjestelmät ja tuotteet: Lämmitys, vesi & viemäri, Ilmastointi & ilmanvaihto, Sähköistys, Turvallisuus, Automaatio
- Sopimuksen arvo: 18,8 milj. e
- Koko: 12 000 m²
- Ajankohta: 2014–2041

Wintershallin toimisto, Stavanger, Norja

Teknisten järjestelmien kokonaistoimitus. Kohteen energiatehokkaat ratkaisut täyttävät BREEAM NOR -standardin vaatimukset luokassa ”Erinomainen”.

- Palvelualueet: Asiantuntijapalvelut, Suunnittelu ja hankekehitys, Projektin toteutus, Projektin johtaminen.
- Järjestelmät ja tuotteet: Lämmitys, vesi ja viemäri, Ilmanvaihto ja ilmastointi, Jäähdytys, Sähköistys, Informaatio- ja viestintäteknologia, Turvallisuus, Automaatio
- Sopimuksen arvo: 11 milj. e
- Koko: 17 000 m²
- Ajankohta: 2014–2016

Useita suuria tilauksia vuonna 2014

Henninger Turm, Frankfurt am Main, Saksa

Caverion toimittaa 40-kerroksisen uuden asuinkiinteistön kaiken talotekniikan ja toimii hankkeen teknisenä pääurakoitsijana. Rakennukseen tulee yli 200 asuntoa, ja sen lämmityksessä ja jäähdytyksessä hyödynnetään muun muassa geotermistä energiaa.

- **Palvelualueet:**
Suunnittelu ja hankekehitys, Projektin johtaminen, Projektin toteutus
- **Järjestelmät ja tuotteet:** Lämmitys, vesi & viemäri, Ilmanvaihto, Sähköistys, Jäähdytys, Turvallisuus, Automaatio
- **Sopimuksen arvo:** 33 milj. e
- **Koko:** ~77 000 m²
- **Ajankohta:** 12/2014–2016 loppu

Saksan eläkevakuutusliitto, Berliini, Saksa

Caverion kunnostaa kiinteistötekniikkaa Saksan eläkevakuutusliiton hallintorakennuksessa ja vastaa projektin johtamisesta. Toimitukseen kuuluu m.m. laaja valikoima palontorjunta-järjestelmiä sekä kestävä kehityksen mukaista teknologiaa, kuten jäähdytyskatot, lämmön talteenottojärjestelmät ja sadeveden kierrätys.

- **Palvelualueet:** Projektin johtaminen, Projektin toteutus
- **Järjestelmät ja tuotteet:** Lämmitys, vesi & viemäri, Ilmanvaihto, Jäähdytys, Turvallisuus
- **Sopimuksen arvo:** ~15,6 milj. e
- **Ajankohta:** Q4/2014–alkuvuosi 2016

Useita suuria tilauksia vuonna 2014

Sør-Trøndelagin korkeakoulu, Norja

Caverion vastaa talotekniikan kokonaistoimituksesta uuteen Technology Building -rakennukseen. Rakennus on passiivitalo, joka sisältää energiatehokasta teknologiaa, kuten lämmön talteenottojärjestelmät ja Caverionin oman KlimaTak-ratkaisun.

- Palvelualueet: Suunnittelu ja hankekehitys, Projektin johtaminen, Projektin toteutus
- Järjestelmät ja tuotteet: Lämmitys, vesi & viemäri, Ilmanvaihto & ilmastointi, Sähköistys, Turvallisuus, Automaatio
- Sopimuksen arvo: 9 milj. e
- Koko: 16 000 m²
- Ajankohta: Q4/2014–loppuvuosi 2016

Messe Düsseldorf, Saksa

Ilmastoinnin ja ilmanvaihdon sekä sammutinjärjestelmien uusiminen 15 metriä korkeissa messuhalleissa. Ilmanvaihto-järjestelmät toimittaa Krantz Komponenten (Caverionin oma tuotemerkki).

- Palvelualueet: Projektin toteutus
- Järjestelmät ja tuotteet: Ilmastointi ja ilmanvaihto, Turvallisuus
- Sopimuksen arvo: 10 milj. e
- Koko: kaksi messuhallia
- Ajankohta: 5/2014–alkuvuosi 2016

Useita suuria tilauksia vuonna 2014

Neurodegeneratiivisten sairauksien tutkimuskeskus (DZNE) Bonn, Saksa

Ilmanvaihtojärjestelmien asennustyöt tutkimuskeskuksen uudisrakennukseen. Kohteen ratkaisuihin huomioidaan kunkin tilan ilmanvaihdon yksilölliset tarpeet. Lisäksi kiinteistöön tulee muun muassa tehokas lämmön talteenottojärjestelmä. Sopimus sisältää myös teknisen huollon ja kunnossapidon viideksi vuodeksi.

- Palvelualueet: Projektin toteutus, Tekninen huolto ja kunnossapito
- Järjestelmät ja tuotteet: Ilmanvaihto
- Sopimuksen arvo: 8,7 milj. e
- Koko: ~15 000 m²
- Ajankohta: 6/2014–vuoden 2016 alku

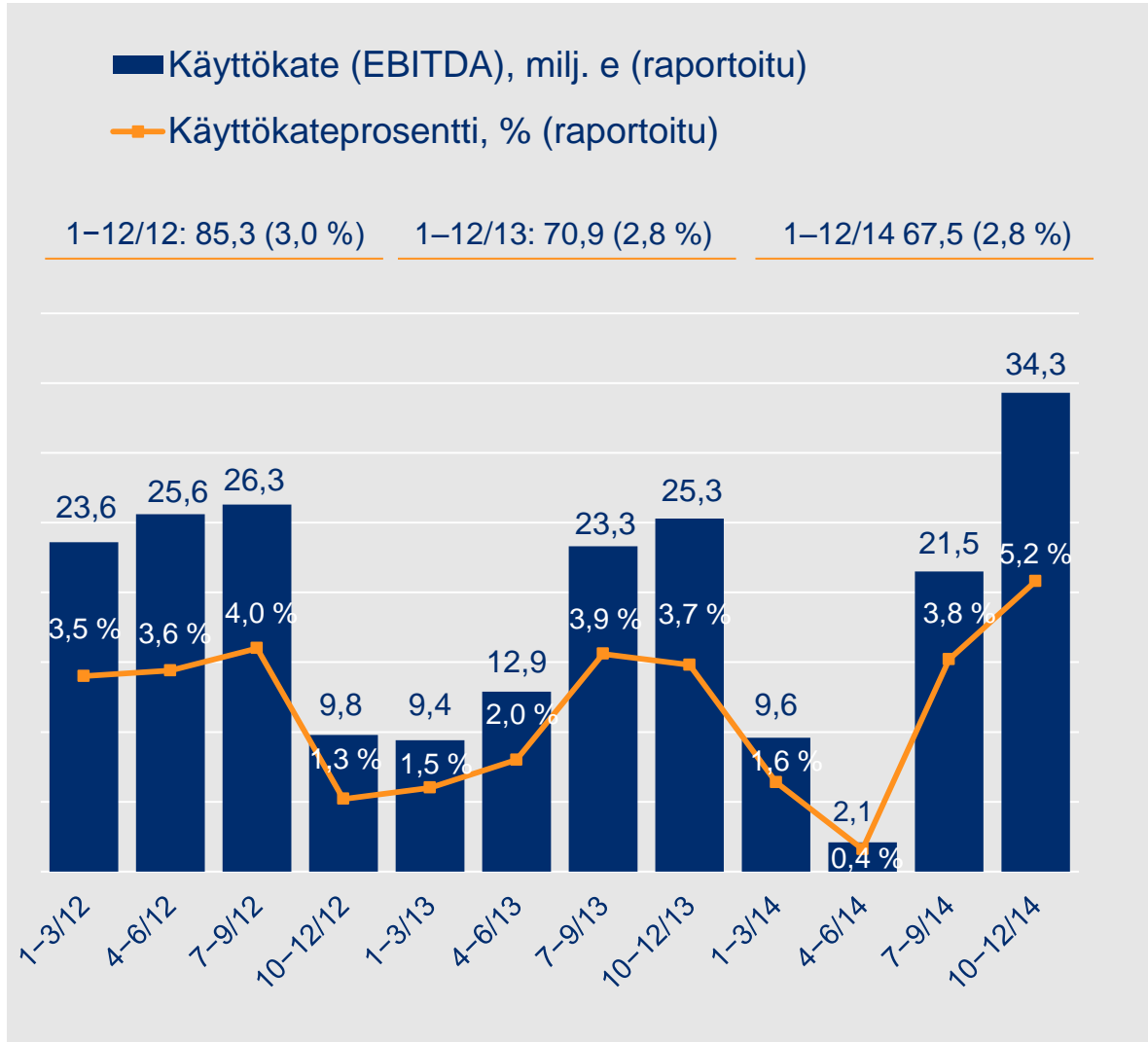
Weberzeile-ostoskeskus, Ried, Itävalta

Talotekniikan kokonaistoimitus uuteen ostoskeskuskiinteistöön. Rakennuksen energiatehokkuutta lisää muun muassa tehokas lämmön talteenottojärjestelmä.

- Palvelualueet: Projektin toteutus
- Järjestelmät ja tuotteet: Lämmitys, vesi & viemäri, Ilmanvaihto & ilmastointi, Sähköistys, Turvallisuus
- Sopimuksen arvo: Useita miljoonia euroja
- Koko: 22 000 m²
- Ajankohta: Valmis kesällä 2015

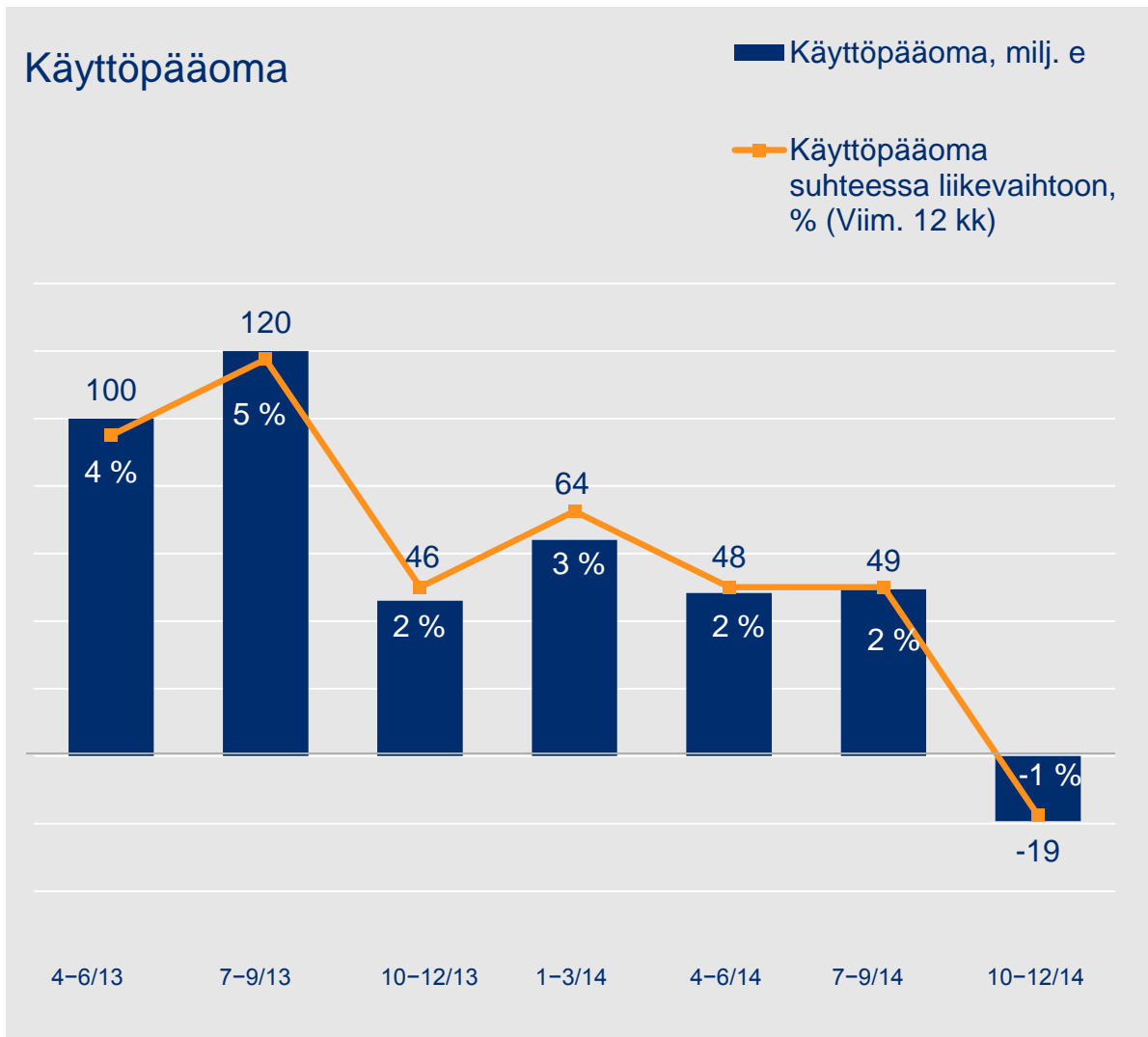
Neljännellä vuosineljänneksellä kannattavuus kasvu-uralle taloudellisen tavoitteen saavuttamiseksi

- Vuoden 2014 käyttökate ilman kertaluonteisia eriä säilyi edellisvuoden tasolla ja oli 80,7 (81,7) milj. euroa.
- Käyttökateprosentti ilman kertaluonteisia eriä oli 6,0 % neljännellä vuosineljänneksellä.
- Projektitoimintojen kannattavuuden parantamistoimet etenivät hyvin vuoden toisella puoliskolla.
- Käyttökatteeseen vaikuttavien kertaluonteisten erien nettovaikutus oli 13,2 milj. euroa vuonna 2014.

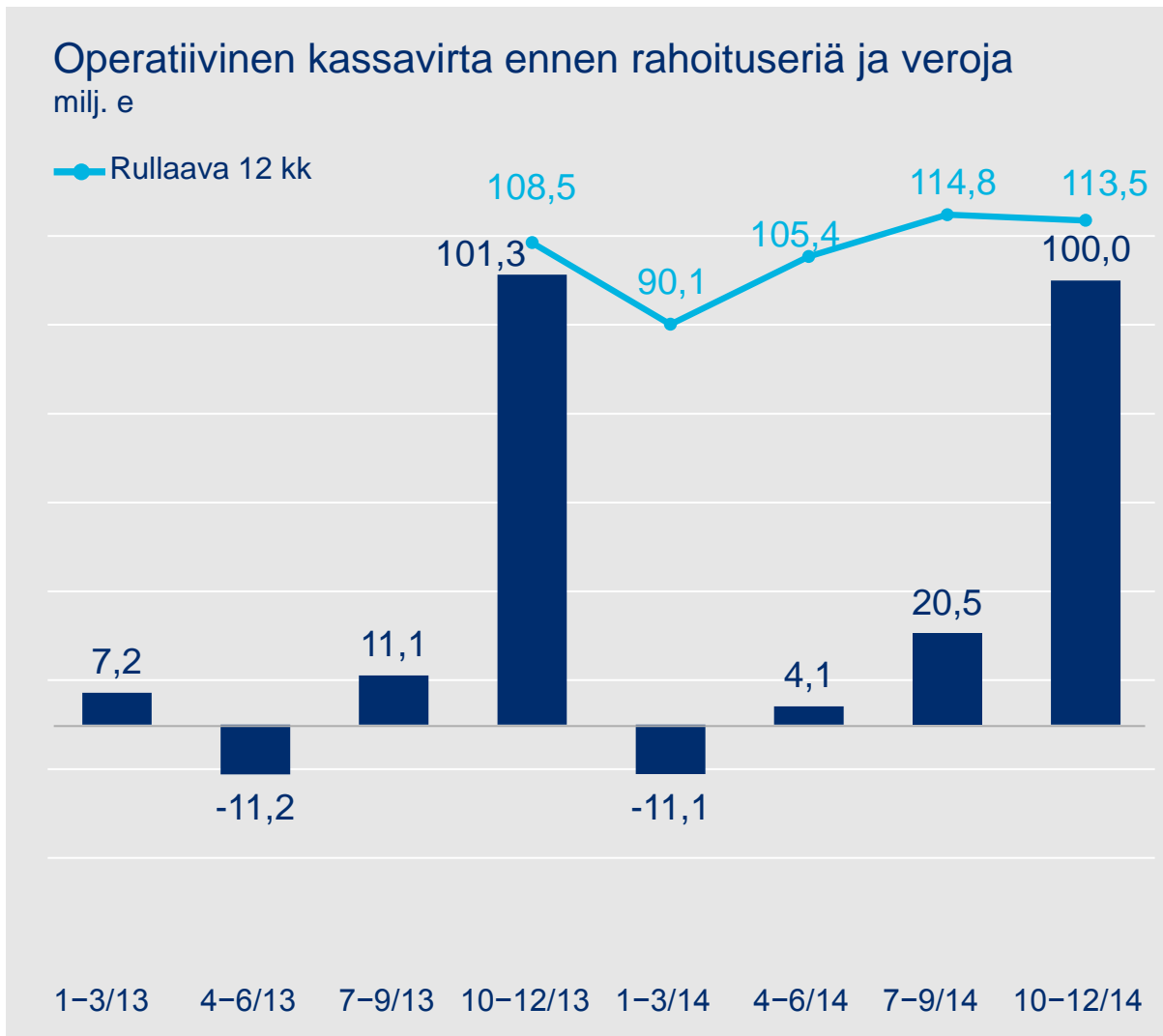
Käyttöpääoma tukee 2016 tavoitteitamme

- Viimeisten 18 kuukauden aikana vapautui yli 100 milj. euroa käyttöpääomaa seuraavasti:
  - Painopiste entistä enemmän käyttöpääoman hallinnassa
  - Kulttuurimuutos
  - Paremmat työkalut laskutukseen
- Käyttöpääoma pieneni 65 milj. euroa joulukuun 2013 loppuun verrattuna ja 119 milj. euroa kesäkuun 2013 loppuun verrattuna.
- Tehostettu käyttöpääoman hallinta mahdollistaa strategisen liiketoimintaportfoliomme kehittämisen.

Vahva rullaava 12 kk:n kassavirta

- Tehostunut käyttöpääoman hallinta tuki edellisvuodesta parantunutta rullaavaa 12 kk:n kassavirtaa

- Tavoitteena kassavirran kausiluonteisuuden vähentäminen

- Investoimme jatkuvasti teknologioihin, prosesseihin ja osaamisen kehittämiseen.

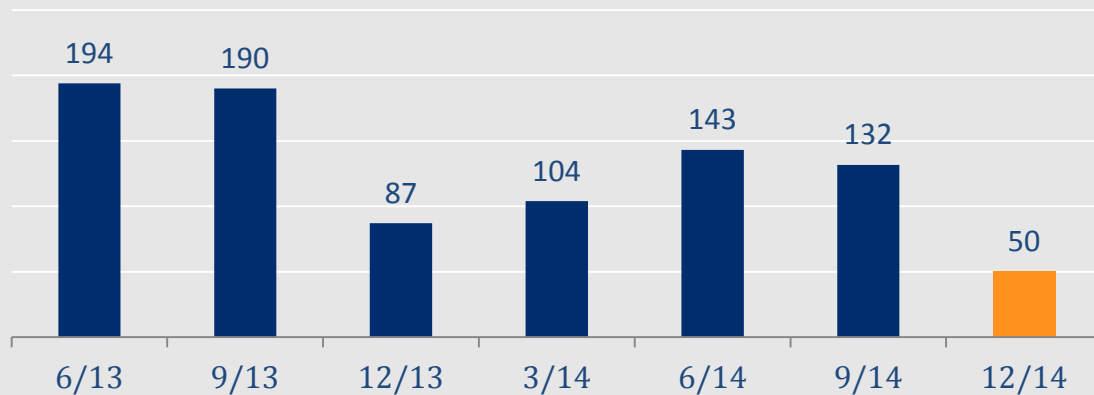
- Vuoden 2014 käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 23,4 milj. euroa, ja ne liittyivät pääasiassa tietotekniikkaan ja yhteisten liiketoimintaprosessien kehittämiseen.

Nettovelka laski 50 milj. euroon

Nettovelan kehitys

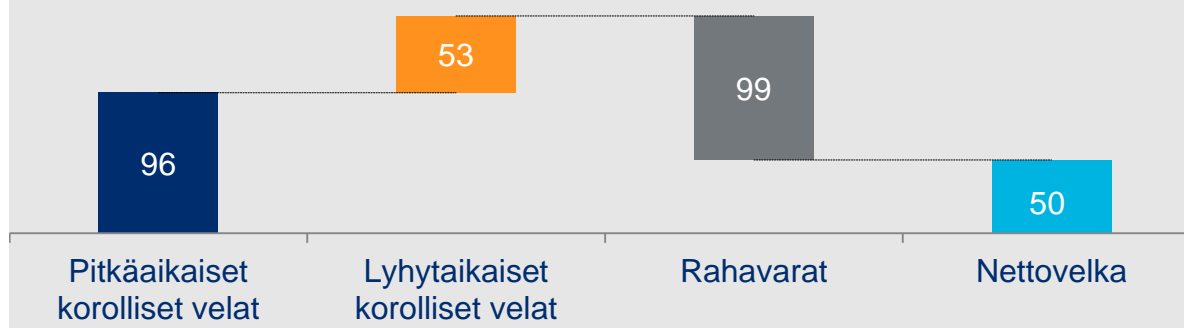
Milj. e

- Korolliset velat pienenevät 71 miljoonaa euroa vuonna 2014
- Osinkoa maksettiin 27,6 milj. euroa huhtikuussa 2014.

Nettovelan rakenne

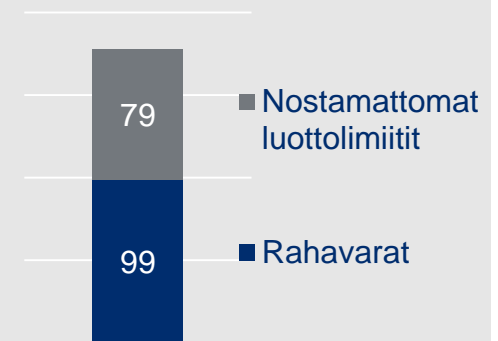
Milj. e

Maksuvalmiusreservi

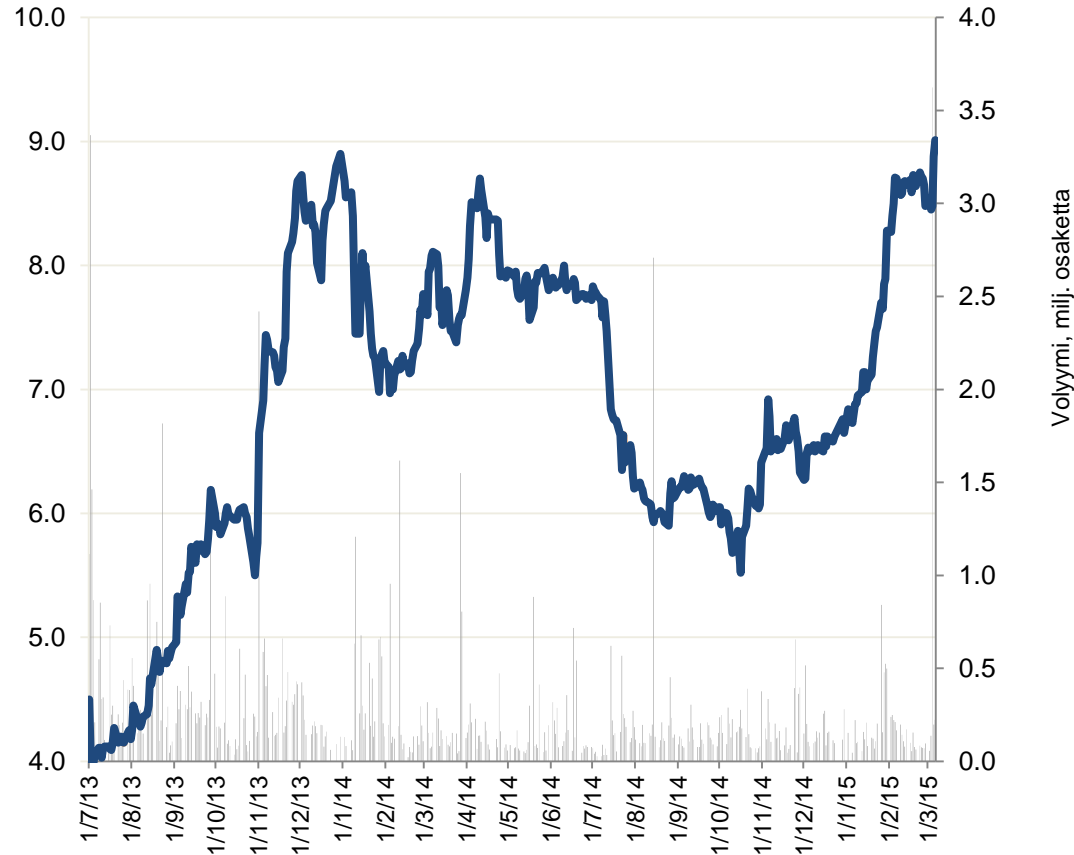
178 milj. euroa

Milj. e

Osakkeen kurssikehitys

(1.1.2014 – 6.3.2015)

Osakekurssi on ylittänyt
HEX 25 Benchmark
-indeksin kehityksen yli 80
prosentilla jakautumisesta
lähtien (1.7.2013)

Markkina-arvo 1 115 milj.
euroa 6.3.2015

31 768 osakkeenomistajaa
helmikuun 2015 lopussa

**Markkinanäkymät ja
tulosohjeistus vuodelle
2015**

Caverionin liiketoiminnan markkinanäkymät vuodelle 2015

Tekninen asennus ja kunnossapito

- Odotetaan pysyvän vakaina.
- Parempaa energiatehokkuutta ja parempia sisäilmaolosuhteita koskevat vaatimukset sekä tiukentuva ympäristölainsäädäntö tukevat markkinoiden positiivista kehitystä.

Suuret projektit

- Kiinteistöjen ja teollisuuden suurten uusien tarjousten odotetaan lisääntyvän.
- Alhaisen korkotason ja rahoituksen saatavuuden odotetaan tukevan investointeja.
- Talotekniikan kokonaistoimitusten suunnittelun ja toteutuksen kysynnän odotetaan kehittyvän suotuisasti.

Palveluiden johtaminen

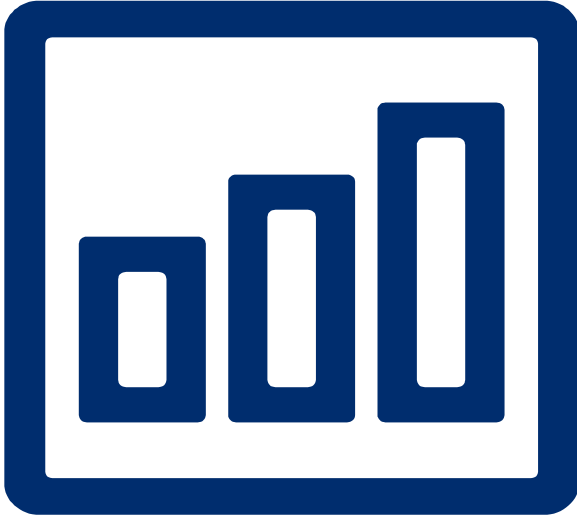
- Uusien palvelujen tarpeen ja elinkaariratkaisujen kysynnän odotetaan lisääntyvän.
- Asiakkaiden keskittyminen omaan ydintoimintaansa tarjoaa mahdollisuuksia käytön ja kunnossapidon ulkoistuksissa pääasiassa julkishallinnossa, teollisuudessa ja energiasektorilla.

Toimintaympäristön muutokset yleiseen makrotaloudelliseen kehitykseen ja geopoliittisiin jännitteisiin liittyvän lisääntyvän epävarmuuden seurauksena saattavat aiheuttaa tiettyä varovaisuutta projektien aloituksissa ja palvelujen kysynnässä.

Tulosohjeistus vuodelle 2015

Liikevaihto

Caverion arvioi, että konsernin liikevaihto säilyy edellisvuoden tasolla.

Käyttökate

Caverion arvioi, että konsernin vuoden 2015 käyttökateprosentti kasvaa merkittävästi.

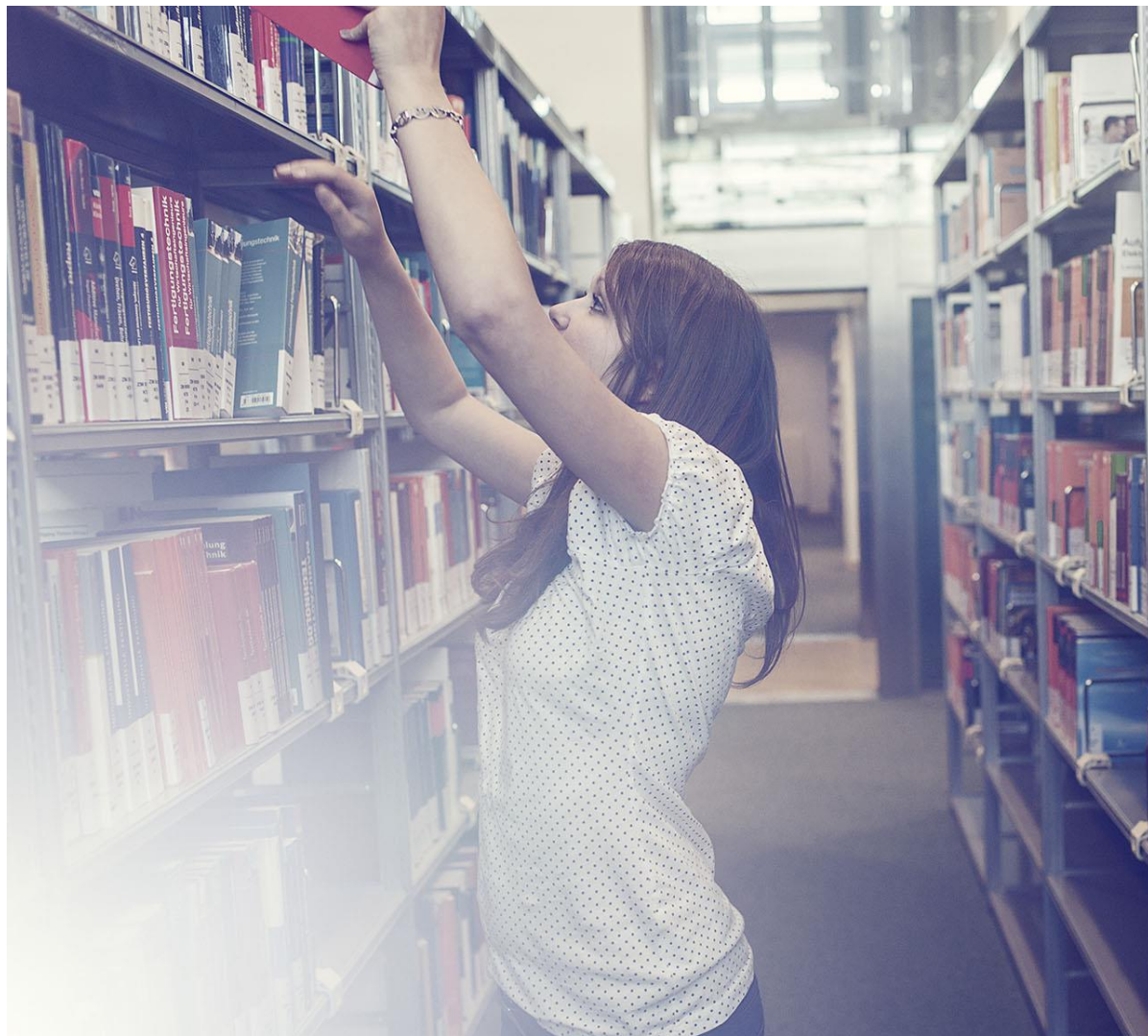

Osingonjakoehdotus

Osingonjako
vähintään 50 %
tilikauden voitosta.

Hallitus ehdottaa, että
osinkoa jaetaan 0,22
euroa osakkeelta.

(100 % konsernin
tilikauden voitosta)

**Life Cycle Solutions for
Buildings and Industries**